

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1719. usque ad annum 1720

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1782

VD18 13322648

§. 3. Ecclesiasticæ pacis negotiatio in Galliis continuata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67659](#)

Sæc. XVIII.

A. C. 1720.

§. III.

*Ecclesiasticæ Pacis negotiatio in Galliis continuata.**Vid. supra*
pag. 857.*Dor/ann
Journal de
l'Hist. de la
Conſt. t. I.
pag. 506.*

Interim Contius Abbas mandatum Constitutionis explicationes, quæ Tremollius Cardinalis pro reddendis Ecclesiæ pace elaboraverat Roma deferens, Parisios die secunda Februarii venit, qui etiam altera die negotiatio- nis suæ seriem Abbati Du Bois exposuit. Igitur Serenissimus Regni Mo derator tres Viros doctrina claros, quæ hæc scripta examini subjicerent, nominabat, quorum tamen judicio jam ante decretum erat, Tremollii explica- tiones concordiaë consilio, quod Abbas du Bois exposuerat, minime pre ferendas, nec etiam Noaillio Cardinale esse exhibendas, partim quod eas a eo rejiciendas fore prospiceretur, partim quod illas a summo Pontifice minus quam esse approbandas, Masselius de Allemanius suis ad præfatum Abbatem datis literis testarentur. Igitur nil reliquum erat, nisi ut conciliationis via ab Abate du Bois substrata tentaretur. Vocantur ergo in consilium Cardinales Rohanius & Bissyus, producitur man- dati a Noaillio promulgandi, præfatio- nis, & explicationum ab Episcopis ap-

prob null mut inte positi pete cenſam med Noa ejus corrus loq ner illa libr de die sua qua pro dec fixa Reg dus epi exp ab sta eur

probandarum typus: ex Episcopis non-
nulli in explicationibus quædam im-
mutari, alii luculentius Constitutionis
integritatem vindicari, & non pauci pro-
positionibus ex Quesnelli libro deprom-
ptis errores damnatos distinctius attribui
petebant, Sueffionensis denique, Ebroi-
censis, & San - Floriensis Episcopi pa-
lam declarabant, se nulli conciliationis
medio assensuros, nisi prius Cardinalis
Noaillius revocata sua appellatione in
ejus instructione Pastorali corrigenda
correxit: Andreas quoque Dreuil-
lus Bajonensis Episcopus habitu col-
loquio cum P. de La Tour Oratorii Ge-
nerali Constitutionem *Unigenitus* sine
ulla restrictione recepit, ac Quesnelli
librum unacum Cl. Propositionibus in-
de extractis damnavit. Paulo ante
die sexta Februarii Noaillius Pastoralem
suam Instructionem publicam reddidit,
quæ tamen Franciæ Episcopis minime
probabatur, imo etiam Romæ die duo-
decima Augusti S. Officii decreto con-
fixa est. Rebus ita dispositis annuente
Regni Moderatore Franciscus Bochar-
dus Claromontanus Episcopus typum
epistolæ, qua Episcopi Acceptantes se
explications seu summarium doctrinæ
ab Abbatte Du Bois factum approbare te-
starentur, Noaillio Cardinali tradidit,
eumque impense rogavit, ut vicissim ac-

Sæc. XVIII acceptationis suæ testimonium palam facit.
A.C. 1720. ret, illudque Regni Moderatori porrigitur. Præter omnem expectationem Cardinalis Noaillius habita consultatione cum Laudanensi, Antissidorensi & Bajonensi Episcopis die decima octava Januarii triplicem acceptationis suæ formulam Serenissimo Regeati obtulit petiitque a Rege, ut novis literis regulæ Constitutionis acceptationem in universo Regno præcipere velit, & vero id ea ex caussa petere ajebat, ut contra Parisiensis Cleri sui insultus apud laicorum Curias eo validius protegetur: hoc facto se sincero animo Constitutionem acceptaturum pollicitus est. Insuper suum Corpus doctrinæ, quod ad suæ orthodoxiæ vindicationem Romanam miserat, Regenti tradidit, pollicitus, se Constitutionem omnino recepturum, dummodo octoginta illi Franciæ Episcopi suum Corpus doctrinæ et summarium vicissim sint approbatum. Placuit Regio Administratori hæc Noaillii declaratio, petiit tamen ab eodem, ut pariter sui mandati seu Instructionis Pastoralis typum conficeret, id quoque promisit Noaillius, dummodo Regio Administrator declarationem, qua Constitutionis explicationes tanquam Regni lex acceptari juberentur, confiduraret. Ea ex caussa Regni Administrat

nistrator denuo Theologos ab omni par- Sæc. XVIII.
tium studio alienos, quotquot poterat, A.C. 1720.
accessivit, qui explicationes seu doctri-
næ summarium ita elimarent, ut Epi-
scopis sine censuræ metu exhiberi pos-
sent. Expleto semestri hoc labore Ad-
ministrator Cardinales Rohanium &
Bissum ceterosque Præsules tum Pa-
risii agentes ad Regium Palatum ac-
cessivit, eisque Noaillii mandatum præ-
fatasque explicationes maturius exa-
minandas, ac demum approbandas
tradidit: Non deerant ex Episcopis,
qui nonnulla adhuc corrigenda censem-
perent, alii vero subscribere omnino re-
cusabant, potissimi tamen acceptationis
suæ literas ita instruxere, ut ea sim-
plici & naturali Constitutionis sensui
consona esset, & palam declararetur,
quod hæc explicationes unice fuissent ideo
adhibitæ, ut impediretur, ne per falsas in-
terpretationes veritas impugnaretur, mora-
lis doctrinæ puritas depravaretur, & actio-
num libertas læderetur; pariter addebant
hæc verba: Prohibemus, ne quis præfa-
tum (reflexionum) librum, aut alios li-
bros sive manuscriptos sive typis impressos,
hucusque editos, vel imposterum, contra Con-
stitutionem, & superpositas explicationes,
aut in præfati libri & proscriptarum
propositionum defensionem edendos legat,
vel retineat. Complanatis itaque cum-

Ff 5

Etis

Sæc. XVIII. Etis difficultatibus die decima tertiæ
A. C. 1720. Martii Cardinalis Noaillius huic pacis
negotiationi accessit, facta hac declara-
tione: *Juxta Corpus doctrinæ recipi-
mus cum omni submissione & obsequio Co-
stitutionem Unigenitus* juxta præfata
explicationes, in quibus verus continetur
sensus, quasque ideo subjunxit, ut on-
nes abusus sinistræque omnes interpreta-
tiones præpediantur: *Hac ratione refuta-
num librum unacum omnibus Cl. Prospec-
tionibus inde depromptis eo modo rejiciam-
us & damnamus, quo id præfata Constitu-
tionis depositum, insuper sub pænis in jure statutis
præcipimus omnibus nostræ Diæcesis fili-
bus, ut prædictam Constitutionem recipiant,
iisdem inhibentes sub iisdem pænis, ut
bros vel scripta contra hanc Constitutionem
edita vel edenda, legant, retineant &c.*

Præterea triginta alii Episcopi tun-
præsentes Corpori doctrinæ, seu his-
explicationibus sua apposuerunt nomi-
na: Facta hac Constitutionis accep-
tione Suessionensis Episcopus Rhemos
prosectorius, Cardinali Archiepiscopo Millio tam Episcoporum epistolam, quam
acceptationis tabulas tradidit, quibus
Cardinalis non modo promptissime sub-
scripsit, sed ipsemet Parisios delatus eme-
cum Cardinalibus Rohanio, Bissy, & Gie-
sures Noaillum accessit, ac cum eo fratre
pæniæ unionis vinculum redintegravit; et
deinde

dem adhuc die Begonus, Cauletus, Sæc. XVIII.
Vieuvilla, Vauronyus, Normandus, A. C. 1720.
Tarrelupius, & Pastellus Abbates Par-
risiis ad diversas Regni Provincias e-
mittebantur, qui Diæcesium Episcopos
ad subscribendum sollicitarent. Quam-
vis vero nonnulli hæc scripta exami-
nandi copiam ob nimiam sollicitantium
importunitatem ac præcipitantiam sibi
haud concedi quererentur, hæc tamen
explicationes in nonaginta septem Diæ-
cesibus ab earum Episcopis ac Clero
fuerunt approbatæ. Insuper Noaillius
ad utrumque suæ Diæcesis Clerum en-
cyclicas die decima octava Martii hasce
dedit literas :

„Ut vos hodie de concordia nuper
„inita certiores reddam, incitat Nos no-
„tus vester veritatem tuendi ardor, Ec-
„clesiæ incrementum procurandi sollici-
„tudo, vesterque erga me affectus tot
„argumentis comprobatus: Proxime
„Vobis, uti confidimus, conditiones
„hujus pacis indicabimus, indeque
„cognoscetis omnem sollicitudinem eo
„abiisse, ut per solidum corpus doctri-
„næ, & in eo fundatam acceptationem
„non modo veritas sed & doctrinæ mo-
„ralis puritas, necnon Gallicanæ Ec-
„clesiæ libertas sarta tectaque servare-
„tur. Omnes ferme Franciæ Præsules
„promptissimo animo suam contulerunt
„ope-

Sæc. XVIII. „operam, ut sua auctoritate firma-
A. C. 1720. „rent celeberrimam illam explicatio-
„nem, qua cunctis abusibus hucusq.
„Ecclesiam perturbantibus obviaretur.
„Nil reliquum esse videtur, nisi ut ser-
„das ad Deum preces fundatis, quae
„tenus piis eorum adsit consilio, quin
„ardentius, quam veritatis & paci-
„firmitatem desiderarunt. Id ipsorum
„Vobis in vestris precibus commendan-
„mus; persuasum enim Nobis est, quod
„& Vos lubentissimo animo tam nece-
„sario utilique operi accessuri, haecque
„ratione ad tumultus, quibus Ecclesia
„per tot annos fuit agitata, sedando,
„necnon ad graviora, quæ eidem Ec-
„clesiæ imminere possent, mala felice-
„ter præcavenda auxiliatrices manu-
„præbituri sitis. Si tamen quidam tu-
„bidi ingenii homines pacem interrum-
„pere machinarentur, haud dubita-
„mus, quin hac de re Nos nulla mon-
„certiores reddituri sitis. Denique
„sacrato hoc tempore pro Nobis velitas
„geminatae preces. „

§. IV.

Hujus acceptationis successor.

Lafiteau
Hist. Const.
l. 5. p. 179.

Postquam Noaillius Cardinalis Ser-
nissimo Regenti sinceram Constitu-
tionis acceptationem scriptotenus pro-
miserat